

ՄԷՐ ՄԱՐԴԱՆԻՍՅԱՆ

ՀԱՅԿԱՆԻՍՏԱՆԻ

ԼՐԱԳԻՐ ԱԶԳԱՅԻՆ

— ԽՈՒՆԻՐԻ 1 ԴԵՍՏՐՈՒՂԹՅԱՆ —

ՆԵՐԿԱՅ ԿԱՑՈՒԹԻՒՆԸ

Թօքվիլի ծրագիրն, պահ մը տեղւոյս հրապարակին վրայ ե քաղաքական տկուսներու մէջ, որոտածայն հոչակ մը հա- նելէն և յիշեալ ծրագրին հա- մեմատ 8 միլիոնի փոխառու- թեան մ'ալ կնքուած բլլալը Գանձուց պաշտօնէին ստորագ- րութեամբ հասարակութեան ծանուցուելէն յետոյ, այսօր- ուան օրս անխաղ ելքի մը ե- կած յանգամ բլլալը տեսնելն ոչ նուազ պարտնալի է:

Մասնաւոր բայց՝ արժանա- հաւատ և վաւերական տեղե- կութիւններ կ'հաւաստեն թէ՛ յիշեալ ծրագիրը ետ մնացած բլլալով այդմբորտ տեղ Ռարի- մէջ ուրիշ ծրագիր մը խմբա- րուելու վրայ է, նոյն իսկ փո- խառու սեղանաւորաց և օսմ- արժէտեարց Սինտիքաներու ձեռամբ:

Ետայ է թէ՛ ինչպէս ըսած էինք կանխաւ՝ այդ Թօքվիլի ծրագիրը բնութեմբ 3 զատ պո- մանագրութեան կ'ըստկանար, մին՝ օսմ արժէթղթաց 0/0ին 5 տոկոսաւոր միատեսակ նոր ար- ժէթղթի մը վերածման կերպի, եղանակն ու պայմանները կը տրամադրէր, երկրորդը՝ 8 մի- լիոնի նոր փոխառութեան պո- մանները կ'դէր, երրորդն ա- օսմ արժէթղթաց վերածման գործողութիւնը՝ նոր կազմուե- լիք խառն յանձնաժողովոյ ձեռ- քը կ'յանձնէր:

Արդ, տակաւին հարկ ե- ղած մանրամասնութիւնք չու- յիմք աչքերնուս առաջը, գիտ- նալու համար թէ՛ յիշեալ պո- մանագիրնորն անգամ մը ստո- րագրուելէն ետքը, ինչպէս կը- լայ և որո՞ւ կողմէն աւելի կը տրուի որ ատենք ետ մնան և տեղը ուրիշ ծրագիր մը խմբա- րուի, թէ արդեօք ծրագրին 3 պայմանագրութիւններն ալ մեր-

ժուեր և փոխառութեան են- թարկուեր են, թէ ոտնցմէ մէ- կը կամ երկուքը մինակ, և թէ ո՞ր յօդուածներուն և պայման- մաններուն մէջ ներմուծիլ պիտի ուզուի այդ փոխառութիւններն:

Ասոնց մէկն ալ օտուգիւ- յայտնի չէ, օտուգին կրնայ են- թագրուիլ, և հրապարակին վրայ տիրած կարծիքն ալ նկատողու- թեան առնելով, կրնայ հաւա- նական թոյլ թէ՛ փոխառու- թեան և միւս 3րդ պայմանագ- րէն աւելի բուն փոխառութեան հիմարելուիքը՝ օսմ արժէ- թղթաց վերածմանը վերաբեր- եալ պայմանագրին բլլալու է, որն որ այնպէս կ'նկատուի թէ՛ Գանձուց վերջին ծայր շահաւոր, իսկ օսմ արժէտեարց շահուցը բաւական միասակար և անը- պատ պիտի բլլայ:

Ստոյգ է արդարեւ թէ դէպ- քերն այնպէս բերին որ օսմ արժէթղթաց թէ՛ պարտքին եւ թէ՛ պահանջին տէրերն առանց միասի պիտի չկարենային այդ արժէթղթաց խոչընդոյն ներքեւէն ելնել բայց արդարութիւնն ու սղջամտութիւնն ալ կ'պահանջէր որ եթէ կար կրնի մնա մը այդ մնասը կամ միայն բուն պատասխանատու նկրելուէր, եւ կամ եթէ երկուստեք չկայ պո- տտախանտութեան տեղի մը, այն ատեն մնասը առնելիքին ու պարտքին տիրոջը մէջ հա-ւասարակցի բաժնուելու էր, մինչդեռ Թօքվիլի վերածման ծրագրին նայելով, մնասուն 0/0 ին 75ը օսմ արժէտեարց վը- րայ, և միայն 0/0ին 25ը օսմ Գանձուց վրայ կ'մնայ կոր, եւ կամ աւելի չիտակն ըսելու հա- մար, Գանձը այդ վերածման գործողութեան բան մ'ալ չը կորսնցնելէն զատ, ընդհակառա- կըն իր պարտքին 0/0ին 60ը կը վատակի, մինչդեռ օսմ արժէ- տեարք իրենց իրաւանց 0/0ին

60 կորսնցնելէն ետքը, ձեռքեր- նին ունեցած օսմ արժէթղթեր- նին հրապարակին վրայ գրեթէ այսօրուան ունեցած արժէքովը պիտի մնար, առանց ունէ առա-ւելութիւն մ'ունենալու, և երկ- րորդ՝ արժէտեարք տակից ա-ռաջ իրենց ցոյց տրուած հաս- տատ և անխախտ հաստիմնե-րուն փոխարէն, ատենք Գանձուն ետ գործուելով, տեղը անհատ- տատ և կատակածելի հաստիմից աղբիւրներ առած կըլլային իրը երաշխաւորութիւն, այն ալ խել մ'առածիք (լասթիքի) պոյ- մաններով, որք հաստատ երաշ- խաւորութեան զուրկ կ'կացու- ցանէին մինչև աստիճան մը սյդ- ցոյց տրուած հաստիմները:

Հետեւաբար Գանձն ու Գան- ձուն փոխառու սեղանաւորներն ինչքան ալ աճապարանօք ու հաճութեամբ ընդունիլ փու- թացին յիշեալ Թօքվիլի ծրա- գիրը, տարակիս չկայ թէ՛ նոր փոխառութեան գործողութե- նէն շահ չունեցող օսմ արժէ- տեարք, ամեն բանէ առաջ ի-րենց իրաւանց պահպանութիւ- նը նկատելով, պիտի բողոքէին ու պահանջէին որ վերածման գործողութիւնը դոնէ օսմ ար- ժէտեարք համար քիչ մ'աւելի շահաւոր պայմաններով կատա- րուէր:

Կ'թուի թէ արժէտեարք ի-րենց այս իրաւացի ձայնն ու պահանջումը կարողանալով լսելի ընել տալ որ անկէ, ատենց ալ միջամտութեամբ յիշեալ վերածման ծրագիրն ետ մնա- ցած բլլայ, ատոր տեղ որիշ ծրագիր մը չիլնելու համար:

Սոյն ենթադրութեան նայե- լով, ետ մնացած բանը ոչ թէ օսմ նոր 8 միլիոնի փոխառու- թիւն եղած կըլլայ, այլ վերած- ման պայմանները, այնպէս որ այդ փոխառութիւնը երբ որ ալ լինի պիտի բլլայ, միայն թէ

սոյն փոխառութեան իրը հիմն- ծառայող վերածման ծրագրին պայմաններն ալ՝ օսմ արժէ- տեարք իրաւանցը քիչ մ'աւելի շահաւոր բլլալու պայմանաւ պի- տի բարեփոխուին:

Ուստի և ծրագիրն ետ մնա- լով ինչքան որ հրապարակաց վրայ օսմ արժէթղթերն նորէն կ'տրիլ սկսան, բայց և այնպէս ատենց ապագայն այժմ աւելի տալահովեալ է քան թէ Թօք- վիլի ծրագրովը մնացած ատեն- նին, մանաւանդ որ Անգլիոյ կառավարութեան համար ան- գամ հարկ մը յառաջ եկեր է Թօքվիլի ծրագիրը քննելու, զո- րոյ քննութիւնը կատարելու համար անգղ. կառավարութեան դեռ ժամանակ չունեցած բլլա- ւը կ'յայտարարէր Սեր Սթա- ֆօրթ Նօթթօթ անգղ. խոր- հրդարանին մէջ, նոր յատկա- ցուելիք հաստիմից աղբիւրներն յանձնելու համար Ռ. Դրան ա- ջարկած 2 անգղ. դործակատա- րաց բնարութիւնն ընդունած բլլալէն ետքը:

Ըսինք թէ ինչ որ ալ լինի, օսմ արժէտեարք իրաւունքը այժմ առաւել քան երբեք աւե- լի՝ ապահովեալ է ապագային համար, քան զոր պիտի չըլլար այնքան Թօքվիլի ծրագրով մնա- ցած ատեն, զինչպէս կ'ծանու- ցանեն հեռագիրքով լիաւորաբար Գաղիոյ և Անգլիոյ հետ Դրան նոր բացած բանակցութիւնները, օսմ արժէթղթաց վերածմանը նկատ- մամբ, բաւական հաստատուն կանխանշան մնեն թէ Անգլիոյ և Գաղիոյ ալ պաշտօնապէս պիտի միջամտեն այս անգամ վերածման և փոխառութեանը գործողութեանց պայմաններուն և որոց այս միջամտութիւնը ա- մենէն աւելի հաստատու և ան- սուտ երաշխաւորութիւն մնէ, որով և Թօքվիլի մարդիկն ալ իր ծրագրովը միատեղ՝ գործոյն մէջէն վերցած կըլլայ:

Գալով օսմ. Գանձուց նախա-
րարին պաշտօնապէս բրած այն
յայտարարութեանը, թէ 8 մի-
լիոնի փոխառութիւնը կնքուելի
է, և վերջէն յիշեալ փոխառու-
թեան ևս մնացած բոլորութիւնը
մէջ տեւողութեամբ հակասականու-
թեանը, դատի ալ հետեւեալ բա-
ցատրութիւնը բաւական է լու-
սաւորելու:

Օսմ. կառավարութիւնը բա-
նակցութեան մոտեւ ամապարած
էր Պ.թ.թ.թ.ի հետ, գործը ի
զուլի հանելու համար հարկե-
ղած երաշխաւորութիւններն ա-
ռանց կանխաւ ուղարկու իրմէն,
և տաւանց իսկ հարցնելու թէ
որո՞նք են այն սեղանաւորական
տններն, որոց կողմանէ ինքը իր-
ընդհանրապէս կ'դատէր հոս:

Կերել թէ Պ.թ.թ.թ.ի, որ Պ.
թ.թ.թ.ի կողմէն պատգամա-
ւորութեամբ կ'դարձաւ, իւր
քովն սենեցած լաւ յանձնարա-
րութեանց հակառակ, չէր կր-
ցած բարձրագոյն կարգի դրա-
մատեարց հաճութիւնն ու հա-
ւանութիւնն ալ ձեռք բերել:
տաւանց սրտ բան մ'ալ չլինար
բլլար:

Պ.թ.թ.թ.ի արդարեւ կ'ներ-
կայցնէր նոր գաղափար մը,
այն էր՝ թուրքիոյ պահանջա-
ւանարց մասնակցութիւնը երկ-
րին վերջութեան մէջ, Ասիա-
դարեւ նոր և միանգամայն գե-
րազանց զաղափար մէկը, որոյ
գործութեանը վրայ ապահովելով
կ'յուսար թէ թարիզ վերադառ-
նալուն՝ պիտի յաջողէր միւս ա-
մենուն ալ հաւանութիւնն ու
հաճութիւնը առնելու:

Ուստի Բ. Դրնէն 17 աւուր
պայմանաւոր մ'առնելով մեկ-
նած էր ասկէ լի յուսով և ցը-
նորական ակնկալութեամբ:

Բարից հասնելով կ'տեսնէ
որ գործը իր կործանին պէս
ուրջան ցնդելով թեմաք պիտի
չտեսնուի, սեղանաւորներն ա-
ւելի խոտապահանջ և տեղի
գործնական կ'տեսնուէին, իւր
ծրագիրը քննութեան կ'առնուի
կ'ստործուի, և կ'տեսնուի որ
օսմ. Գանձը չէր կրնար տարին
3 միլիոն տոկոս վճարելու պար-
տականութեան մը տակ մտնել,
առանց օր մ'ալ նորէն իր պար-
տուց վճարումները դադարեցը-
նելու հարկադրեալ վիճակի մը
մէջ ընկած անանկու ինքզինքը:

Ասկից զատ ցոյց տրուած
երաշխաւորութիւններն ալ ան-
բաւական կ'նկատուէին, և Մ.թ.
ստան վարչութեան մէջ ունե-
նալիք մասնակցութիւններն՝ բա-
նակցութեանց իբր հիմ մը ըն-
դունելովն հանդերձ, հարկ
տեսած էին ուրիշ նոր ծրագիր
մը չիլել, որոյ համեմատ Գաղ-
ղիա և Անգղիա ալ աւելի ուղ-
ղակ կերպով միջամտեն, սր-
չափ չէին թ.թ.թ.ի ծրագրով:

և այն ատեն միայն իրենց ալ
խօսք կ'տան աջակցութիւններն
տալ թուրքիոյ՝ գանձարին այս
մեծ գործողութիւնը յաջողու-
թեամբ ի գլուխ հանելու հա-
մար:

Պ.թ.թ.թ.ի, իրեն հանդի-
պած ամենամեծ գոռարու-
թեանցն հակառակ, կ'փութայ
սակայն Բարիքի օսմ. դեսպան
Սալիֆէթ բաշայի միջոցաւ հե-
ռագրել Բ. Դրան թէ ինքը փո-
խառութիւնը կնքել էր: Սա
կ'մտածէր թէ՝ գործին սկզբ-
բունքն ու հիմը անգամ մը
բարձրագոյն կարգի սեղանաւո-
րաց կողմէն ընդունուելէն ետ-
քը, այլ ևս ինքը կրնար ուղղած
փոփոխութիւններն Դրան ըն-
դունել տալու, մանաւանդ թէ
փոփոխութեան ալ չ'ստանալու
տի լիօնէի պատճառներէն կաղ-
եալ խմբակ մը, իր կողմն ունէր:

Ահա այսպէս Պ.թ.թ.թ.ի իր
տուած վստահացոյցի ապահո-
ւութեանցը և Գանձուց պաշ-
տօնէին պաշտ. յայտարարու-
թեանը հակառակ, իր ծրագրի-
րեն անդառնալի կերպով ետ
կ'մտայ և նոր մը չիլել կ'սկսուի:

Հիմա գործը կ'մտայ որոշ-
ուելիք երաշխաւորութեանց մա-
սին Դրան հետ Անգղիոյ և Գաղ-
ղիոյ բացած բանակցութեան
արդիւնքին: Իսկ փոխառու-
թիւնը, որ երբոր ալ լինի՝ պի-
տի բլլայ, կանխաւ այդ վերած-
ման և երաշխաւորութեան ծը-
րագիրը չընդունուած, անոր
խօսքը պիտի չբլլայ բնականա-
բար:

Ա. Գ. Բ. Ս. Ե.

Խօսուն Ժողովի լիջին տնո-
րէնութեանցը մէջ, լրագիրնե-
րէն ոմանք գրեւ էին թէ, Գէ-
որգ վարդապետ Բաղէշի առաջ-
տեղապահ անուանել է:

Մեր ստացած տեղեկու-
թիւններէն կատուգութիւն թէ, ոչ
թէ Գէորգ վարդապետ, այլ 3
տարիէն ի վեր Բաղիշի մէջ քա-
րող շուքեան պաշտօն վարող
Վանեցի Տ. Մարգարեանց Արժ.
Եղիշէ վարդապետն է եղեր Բա-
ղէշի առաջն. տեղապահ ան-
ուանողը, ըստ տեղեկագրի և
բաղձանայ նոյն վիճակին գա-
ւառական վարչութեան և կրօն-
փողովոյ:

Երկուս Արժ. տեղապահին
սոյն ընտրութիւնը վաւերացնող
հաստատութեան պատրիարքա-
կան կողմէն ալ անցեալ շաբ-
թու Բաղէշ գրկուել է:

Անգղ. դեսպանին տեղապահ
Պ. Մէլէտ, չու. երկուս մեր Ս.
Պատրիարքին այցելութիւն մը
տալու համար Դումաթարայի
պատրիարքարան երթալով, Ն.
Սրբազնութիւնը հոն չգտնելուն

պատճառաւ այցելատուք թո-
ղեր մեկնել է:

Գիտեն անշուշտ ընթերցողք
որ Պ.Մէլէտ ասկէ առաջ անգղ-
դեսպան Սըր Լէյարտի կողմէն
յատկապէս Հալէպ գրկուած էր
Ուլիոյ խնդրոյն քննութեանը
համար, որն որ Հալէպի ամե-
րիկեան հիւպատոսն ալ միա-
տեղ առնելով, Ուլիա գացել
և ամեն բան մի ըստ միոյէ քըն-
նելով, կատարեալ տեղեկագիր
մը չիլնած և բերած զայն Սըր
Լէյարտի մատուցած էր:

Պ. Մէլէտ յիշեալ տեղեկագ-
րին մէջ մի առ մի հերքելով
Ուլիոյ Հայոց նկատմամբ ե-
ղած ամբաստանութիւններն,
կ'հաստատէր թէ ասոնք տէ-
րութեան դէմ ապստամբ չեն
կրնար նկատուիլ ալ իրենց վի-
ճակէն տեղեկ են և բարե-
քում կ'լինողն, միանգամայն
Հալէպի և Մարաշի մէջ բան-
տարկեալ Ձէյթունցոց անպար-
տութիւնը կ'վկայէր:

Սըր Լէյարտ յիշեալ տեղե-
կագիրն իր մէկ յատուկ և ազ-
դու ծանուցագրով Բ. Դրան
հաղորդած էր, որոյ անկէ ի
վեր Դրնէն ինչ պատասխան
տրուած բլլալը յայտնի չէ, բայց
կ'կարծուի թէ անպատասխան
թողուած բլլալու է այդ ծա-
նուցագիրը:

Փունջը, աւուր թերթովը
ի լրոյ ծանուցանէր թէ Յունաց
նոր Պատրիարքը, Հայոց և Յու-
նաց Եկեղեցիներուն միութեան
մէկ միջոցը խորհելու և գտնե-
լու նպատակաւ, Երուսաղէմոյ
և Անտիոքայ յոյն պատրիարք-
ներն և մէկ քանի Մետրապո-
լիտներ մայրաքաղաքս հրաւի-
րել է: Սոյն ժողովոյ ներկայ
գտնուելու համար մեր Ս. Պատ-
րիարքին ալ հրաւէր պիտի բլ-
լայ եղեր:

ՍՅՆԵՒԱՅԸ

Որուք մօտ օրէն բանակա-
կեդրոններն էտրնէն վարնա
պիտի փոխադրեն կըսուի:

—Ծանոթութիւն տեսակն ու
հանգամանքը քննելու պաշտօ-
նով կազմուած համագործակց
յան ձևաժողովոյ անդամներն
Մոսկուա հասնելով մեծ պատ-
ւով ընդունուել և կառավար-
չին ապարանքս ճաշել են, և
սոմայ 6/18ին ճանաչուի եղեր են
Չարեյցին երթալու:

Ծանոթութեան ժողովը որոշել է
թէ, ժամտախտ կեցած կեցած
տեղերն հասնելուն պէս, յանձ-
նաժողովոյ անդամներն կաշի-
զգեստ հագնին, ձեռնոցներ
դնեն և քառաչույ (լաթիք)
չնշառութեան գործիներ գոր-
ծած են, արտէն պղծկուելու վը-
տանքէն ազատ մնալու համար:

Ախտաւորներն այցելէն յե-
տոյ տաք ջրով ու ւաւիտ-ֆէ-
նիքս անուռ թթուով պիտի լը-
սացուին:

Կ'կարծուի թէ ժամտախտ
գտնուած տեղերուն այցելու-
թիւնն ու քննութիւնները երեք
շաբաթի չափ պիտի տևեն:

—Փետր. 13ին թրիէսաէի ա-
ռողջապահական իշխանութիւնը
թուրքիոյ նաւահանգիստներէն
մեկնող նաւերուն վրայ դրուած
փարանթիւն վերուցել են Այդ-
նու երկը մինակ Չէ ժամու զգու-
շութեան մը պիտի ենթարկուին:

Մալթայէն ալ կ'ծանուցանէն
թէ թուրքիոյ նաւահանգիստ-
ներէն մեկնող նաւերը 10 աւուր
քարանթիւնայի կենթարկուին:

—Իզմիտի ծովածոցին մէջ
թերթերը անուռ անգղ. զրա-
հաւորին լինդանթիւն պայթ-
ման ու խորտակմանը վրայօք
կատարուած քննութիւններն ա-
ւարտելով ստուգուել է թէ՝
յիշեալ լինդանթիւն անգամ մը
լեցուած բլլալով կրած չէ ա-
ւեր, վերջէն նորէն անգամ մի-
ալ լեցուելով կրակ տրուել է,
այնպէս որ լինդանթիւնը կրկնակի
չափով լեցուած բլլալուն պատ-
ճառաւ ճաթեր ու խորտակուել
է:

—Տրապիզոնէն դրուած նա-
մակ մը, Պարսկաստան փոխադ-
րուելիք վաճառաց համար թուր-
քիոյ մէջէն լաւ ճանաչողներ չի-
նելու հարկը ցոյց տալու նպա-
տակաւ, Ռուսաստանի մէջէն
յիշեալ փոխադրութեան ինչ առ-
տիճանի դժուարութեամբ կա-
տարուելուն իբր օրինակ հետեւ-
եալ իրողութիւնը կ'պատմէ:

Իսկ մը ճանապարհ, վաճառ-
քով հանդերձ Դալիքէթ երթա-
լու համար, Բոթի կելիէն և հոն-
նաէն դուրս չելած՝ Չէ ժամ
կապասն տնցադրոց և մաքա-
տան անհատուած ձեւակերպու-
թեանցը պատճառաւ, վաճառ-
աց հակերին կշռուելով Տըֆ-
իսի կ'զրկուի, ուր նորէն կըշ-
ռուելով կ'տեսնուի թէ Բոթի
մէջ կշռուածին հետ ճշդիւ չը
համապատասխանիր, ուստի տե-
ղեկութիւն և բացատրութիւն
ստանալու համար Բոթի հեռա-
գիր կ'զարնուի:

Երեք օր սպասելէն վերջը
կրկին կ'հեռագրեն և առնուած
պատասխանէն կ'տեսնուի որ
Տըֆիսի կշռուածը՝ Բոթի կըշ-
ռուածէն 612 լիւրա պակաս է,
որով և ճանադրոցայ համար
3400 քարապի միւս մը կը
պատճառէր, իբրև վերջնական
բացատրութիւն՝ Բոթի կ'պա-
տասխանուի թէ՝ նոյն օրը սաս-
տիկ հով բլլալուն, կշռոյն ուս-
տիւմ առկէ հղած բլլալու է Ա-
սի վրայ հրաման կըլլայ որ
սեռուիներն ու հակիլը բաց-
ուելով աչքէ անցուին:

Այլևայլ կարգէ 6 սպայք, նոյնքան ալ զօրօք, կսկսին սրնաւորները և փոփոխաց հակերը բանալ և փոփոխները միտարարենքնէն ու աչքէ անցնելէն յետոյ ասդին անդին նետել, որոյցմէ ամանք կ'կտորին, ամանք անհետ կըլլան, և երբ ամանք քան կ'լինայ, հրաման կ'արտի ճանրորդաց որ սպայանքին նոքէն հօ կերը և սնտուկները գետեղին 2 ժամու մէջ և ո'չ աւելի:

Իւ քանդի անկարելի էր այս քան բանը ընել այսքան քիչ միջոցի մը մէջ, և հետևեալ օրն ալ Մեծին Պետրոսի ձենդեան տարեգարմի հանդէսը պիտի կատարուէր, ճանրորդք 2 օր ես հոն ընդամենը 6 օր արգելաւած կ'լինան, որով մեծ կ'սրտաստ և վնաս կըլլայ իրենց, զօհողութիւն մը ռուսական մարտային զրութեան խիստ և անհանգիստ ձեւակերպութեան:

Յայտ է նաև թէ ամեն վստաքի տէր, որ իր սպայանքը Ռուսիոյ մէջէն անցընելով Պարսկաստան պիտի տանի, սպայանքին արժողութեանը հաւասար քանակութեամբ գումար մ'աւանդ պիտի թողու ռուսական մարտասուհը, զոր նորէն ետ կ'առնէ երբոր յիշեալ սպայանքին ամբողջապէս ռուսական սահմանէն դուրս ելած ըլլալուն վաւերագրերը (թէղթերէ) բերէ մարտան յանձնէ:

Ասի կերպիւ մը Ռուսիոյ մէջէն պարսկական անցուդարձին արգելք մնէ, բայց հաւանական չէ որ այս կանոնը դեռ ընդերկար շարունակուի. Ռուսք ոչ սուհետեւ Պաթումի ալ ձեռք տնցոյցած և նոր երկրորդի հեր շինելու մտադիր ըլլալով, Պարսկաստանի փոփոխաց ամեն, քան ալ իրենց երկրին մէջէն տնցընել պիտի տան, եթէ թուրքիոյ մէջէն անցուդարձի դիւրութիւններն մեծապէս չաւելցուին:

— Լօպանովի իշխանը այս քաւ օր վեհ. Սուլթանին ներկայութեանը պիտի ընդունուի եղեր, իսկ նոյն առաւօտուն Միւնիք էֆ. կիմոյնէ ռուսական դեսպանին թէ Սուլթանը կ'փափաքի որ ուրիշ տեսնի մը թողուի այդ ունկնդրութիւնը:

— Մեծ եպարդոսը հիւստիւններ ուղղեր է օտար տէրութեանց, բացատրութիւն ուղերու համար թէ ինչո՞ւ այս աստիճան իրատ քարանձայի զգուշութեան միջոցներ ձեռք կ'առնուին թուրքիոյ ջրերէն գացող նաւերուն դէմ, երբ թուրքիոյ մէջ ժանտախտ կենալուն նշանն անգամ չկայ:

— Լոնտոնի մէջ կ'ընեն թէ, Երեւանի խորհրդարանին մէջ չար:

Թինկթընի մարգիւղը հարցեր է թէ ռուսներն եւրոպական խառն զօրաց բանակաւ գրաւելու դիտաւորութիւն մը կենալը ճշմարիտ է մի: Սըր Սթաֆօրթ Նօրթֆօլթ ալ պատասխաներ է թէ, ստուգիւ կարծիք եղաւ թէ Ռուսաց մեկնելէն ետքը կրնային անտեղութիւններ ու անկարգութիւններ պատահել, ուստի Անգլիա և Աւստրիա խառն զօրօք գրաւում մը խորհրդէն էին, իսկ միւս տէրութիւններն այս մասին անտարբեր կեցիւր էին:

— Ամերիկայի Միացեալ Նահանգաց կառավարութիւնը արձաթ առար կ'ոխելը գաղութներէ տարով, որոշեր է 1 տարւոնոց նոր տեսակ մետաղ մը կոխել, որ տեսակարար ծանրութեամբ արծաթի և ոսկոյ միջեւ կ'ընէ: Սոյն նոր մետաղին բաղադրութիւնն է եղեր 75 անթիւրամ զուտ ոսկի, 12 կրամ 75 միլիկրամ արծաթ և 1 կրամ 425 միլիկրամ պղինձ, 1 տարւոնոց այս մետաղին ամբողջ ծանրութիւնն է 14 1/4 կրամ, Ռաբորակին արամագիծը արծաթ տարւոնոցի արամագիծէն մեծ է, իսկ հաստութիւնը անկէ քիչ է, բայց խտութիւնը շատ մեծ է եղեր:

— Նոր տեսակ հեռագիր մնալ հնարուեր է այս օրերս, որնոր հեռագրական գիտոց ամենէն հրաշարին և նշանաւորն է, որոյ հնարին է Քուրթը անուն ճարտարագէտ մեքենագործ մը: Ասի հեռագրարար գրելու յատուկ մեքենայ մնէ Մէկը Լոնտոնի մէջ կ'շարժէ իր ձեռքի գրիւղ խօսք մը գրելու համար, միևնոյն ժամանակ Ամերիկայի Պարթիէ քաղաքին մէջ մեքենայ խօսքը թղթի մը վրայ կ'գրէ: Լուրը տուողին գրիւղ մարդու ձեռքով կ'շարժի, իսկ լսողն աւանդ տեղի վրէ գրիւղը առանց ձեռքի կ'գրէ թէպէտ, բայց կարծես թէ ուրուականի մասնակցութեամբ ձեռքն է գալի գրիւղը շարժողը, արեւան ճշգրտութեամբ կ'շարժի եղեր:

ՀԱՌԱՎԱՐԱԼՈՒՐԻ

Լոնտոն 23 փետր. Օպերայի թերթը կըսէ թէ գաղղիա և Անգլիա թող տալուն չեն որ երկուստեք իրարմէն ինքք վարէ պաշտօնէից գահէրէցութիւնը, և կ'աւելու բաւ թէ իրարմէն նախկին ինքնիշխան կառավարութիւնը պէտք չէ որ վերահաստատուի:

Սօֆիա 24 փետր. Տօնտուքօֆ Գորսաքօֆ իշխանը երէկ եւրոպական յանձնաժողովոյ ներկայութեանը պուլկար երեւելաց ազգ. ժո:

գովը բացաւ: Այս առթիւ իշխանն իր խօսած ճառին մէջ բնական թէ՛ ռուսաց մեր կարծիքներն առաջ անցնելու ուղերու, Պուլկարիոյ ներքին օրէնսդրութիւնքը խորհրդակցութեան առկա համար ժողովից կը յանձնեմ, այս մասին ձեր կարծիքը կատարեալ ազատութեամբ կրնաք յայտնել:

Յանձնաժողովոյն օսման ժամանակն ալ ներկայ կ'գտնուէին մարդկայն բացմանը:

Արեւելեան ռուսներն պուլկարաց կողմէն զրկուած երես փոխաններն սակ իբրեւ ունկնդիր հոն ներկայ կ'ընուէին:

Յետոյ Տօնտուքօֆ Գորսաքօֆ իշխանը պուլկար գիւղերաց անցահանդէս մ'ընել տրուաւ:

Այս օրերու հարցեր

Բարիկը 24.—Յերակուսի յանձնախումբը գրեթէ միաբան փոխանի գաղտնագրութեան մասնական ներուստի ըլլալու առաջարկին կողմն է, զոր արդէն երեսօն. ժողովն ընդունած է:

Ընդհանուր կարծիք կայ թէ 5 0/0 գաղղ. արժէթով զիջել 1/2 0/0 ղերածիւր մօտ է:

Վիեննա 24.—Բուլղարիէ քուրթօնէնց կըսէ թէ՛ Լուր Տիֆէլէնի Ռէթերպուրկ ՊԵՐԿՈՒԵԼԻՆ նպատակն է՝ կեղծունակն Ասիոյ մէջ Ռուսիոյ և Անգլիոյ ազդեցութեանը սահմանագիծին վերաբերեալ ապի անկողնուսական դաշնագրութիւնը վերահաստատել:

Բէթերպուրկ 24.—Խաբքովի կառավարչին վիճակը տնոյոյ է: Ախտաւոր տեղերն երէկ ժանտախտի դէպք մը չպատահեցաւ:

ԳՐԱՄԱԽԱՆ	
Լոնտոն 24.—Ռաց	12 5/16
Գոց	12 5/16
Բարիկ 24.—Ռաց	12 4/0
Գոց	12 4/0
Պուլկար	12 3/0

Այս տառուտ բացուեցաւ	13.22
Թղթագրամ	440.20
Բումբէր	47.50

ՎԵՐՋԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Տաճկառուական վերջին գաշնագրին պաշտօնական պատճէնն այսօր հրատարակուեցաւ: Երկուստեք Պէրլինի դաշնագրին ճանչցուելով, տակէ դուրս մը նացած կետերուն կարգադրութիւնն ալ տաճկառու գաշնագրով եղած է:

Պատերազմի տուգանքը (տառուած երկիրներուն փոխարէնը վար իշխելով) 802 միլիոն 500 հազար ֆրանքուտ է, վճարման երաշխատութիւնը ետքէն 2 տէրութեանց միջեւ կարգադրուելով:

Ռուս հպատակաց կրած վնասուն գումարը 26.750.000 ֆրանք պիտի չանցնի, 1 տարւոէն առաջ ստակ մը պիտի չպահանջուի Դրնէն, իսկ 2 տարւան մէջ պիտի վճարուի ամբողջ:

Պատերազմի գերեաց ծախսոց գումարը որոշելու համար յանձնաժողով մը պիտի կազմուի, և Դուրը 21 վճարմամբ 7 տարւէն պիտի հատուցուի:

Ռուսիոյ տառած երկիրներուն բնակիչներն ազատ են կուռուծնին ծախելով զուրս ելնել 3 տարւան մէջ, անկէ անդին մնացողը Ռուսի հպատակ պիտի նկատուի:

Ռուս բանակին ետ քաշուած տեսն՝ ետեւէն գացող ընտանիքներն պիտի չարգիւրին, և լրտեսութեամբ յանցանք բռնուողներն չպիտի պատժուին:

Պուլկարական ապստամբութեան մեղաւորաց ընդհ. ներուստ պիտի չնորհուի:

Թուրքիա գտնուող ռուս հպատակաց առկալս դատերն ու գաղտնագրութեան տեսնուելով պիտի գործադրուին:

Այս գաշնագրին ստորագրութիւնը եղած է 79 յունվար 27/8 փետր.

— Մասնաւոր հեռագրի մը նախելով, Լոնտոնի մէջ օսմ. արժէտեարք այսօր ժողովի պիտի գումարուին, նոր ծագրին պոյմաններն նկատողութեան առնելու:

— Ստուգելով թէ սուտ է երէկուան այս զոյցը, որպէս թէ Պուլկարը Լարներ մէջ Ռուս բաշայի բնակարանն ալ կոխած ըլլան: — Ընդհակառակն Ռէթերպուրկ և թօթլէպէն գորապետն համաձայնեան են Լուրնէն պարպիւր պոյմանաց վրայ ժողովրդային գումարումները ընեն արգիւրելու է, Ռուս զօրաց մեկնելէն ետքը սպաստմանութիւն մը կ'ապահովուի Լուրնէն օսմ. իշխանութեանց յանձնուելէն ետքն ալ Սթալէէֆ զօրապետը 2500 ռուս զօրք 25 աւար չափ հոն գիւնդարանց մը պիտի կենայ:

— Սուլթանը ռուսական բանակին բոլոր մեծ և գլխաւոր զօրապետաց և սպայից այլ և ալ կարգէ Մէքիաթէի պատուանշաններ շնորհեր է:

— Գանձուց պաշտօնատան մէջ այս օրերս ինչ մը պաշտօններ վերցուելով մարդոցը ճանբայ պիտի արուի, և մնացեալ արժանաւորաց ամսականը պիտի աւելցուի:

— Արապ-Թապեան պարպուելու օրը քիչ է մնալեր որ ռուսներն և ռուս զօրաց մէջ պատերազմ ըլլայ, անոր համար որ ռուս հրամանատարին՝ Արապ Թապեան գրաւելու համար հեռագրուած հրամանը ըստանալէն 25 վայրկեան ետքը առեր է ռուսներ հրամանատարն զայդ պարպելու հրամանը, որ եթէ քիչ մ'աւել հասնի՝ կուր պիտի սկսի եղեր:

ԸՆԴՀ. ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ
ՀԱՄԱՐՈՑ

ԱԶԳԱՅԻՆ ԴՊՐՈՑԱՅ ՀԱՄԱՐ

Գրեց Հ. Գրիգոր Վ. Գրիգորյան
Մխիթ. Ուրտէն

Վիեննա Մխիթ. Տպարան 1879

Բովանդակութիւն.—Միջին ու
հար Պատմութիւնը՝ մինչև մեր օրեր
ընդհանրապէս համառոտ բայց կա-
տարեալ զէպքերն, մասնաւորապէս
աղջ. զգրոցաց գործածութեանը հա-
մար շինուած է.—Հաստ հմուտ զը-
րութիւն է ուր յայտնապէս կերևի
զերմանական ճաշակ ու խորանկ
հմտութիւն.—Ստորարժէքն այնչափ
աւելի մեծ է, որչափ առաջիններէն
մէկն է ազգին մէջ, իբրև դասա-
գիրք։ Վասն զի թէև կայ հաստ մը
ասկէ 50 տարի առաջ հրատարակ-
ուած, բայց, բաց անկէ, որ զուրկ է
ընդհանրին հաստատուն դրութենէ,
շատ ընդարձակ բռնում է և Պատ-
մութեան հոգին ու ծուր թող տա-
լով, աւելի զուարճալիաց ու զրոյց,
նորու միտ զրած է, որ պատմու-
թեան չէ՝ թէ էական, այլ երկրոր-
դական, մանաւանդ թէ երրորդական
մասը կ'հաղցողանան։ Ուրիշ այլևայլ
տեղեր ու այլևայլ ժամանակ հրա-
տարակուած պատմութիւնները առ-
բողջ չեն, մասնական են, ևստի իբ-
րև գործածութեան մէջ մտնելի
զրգրի, հասարակութեան ձեռքը
դնու չին կրնար տրուիլ։—Արթու-
ղունը որ մատենագիրը, շատ մտա-
գիր հայեցողւած մ'ըրած է նաեւ
ազգ. պատմութեան, զոր մինչև մեր
օրերը հասուցած է՝ թուականներու
ճշգրտութիւնը, կ'դանենք ասոր մէջ
նաեւ ազգ. մատենագրութեան վրայ
բաւական տեղեկութիւններ։

Մտքուր տպագրութեամբ 296
էջ պարունակող այն գիրքը, համե-
մատութեամբ շատ ածան է, 2 ֆը-
րանք զնով, և ը ծախուի Վիեննայի
Մխիթարեան գրադատանոցն ի
Բանկայթի և ամեն ազգային գրա-
վճարանաց քով։

ՊԱՏԿԵՐԱԶԱՐԴ ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ
ԱՐԵՒԵԼԵԱՆԱ ՊԱՏԵՐԱԶԱՐԴ
Թարգմանեալ ի Գաղղիականէն

Վերջին տոնկա - ռուսական պա-
տերապման վրայով գաղղիներն ինչ-
այն մէջ մէկ քանի տարբեր հնդի-
նականութեամբ հրատարակուած գոր-
ծերէն ամենէն անկողմնական ու
ճշգրտագոյնը Ս. Լ. Ֆոռի երկն
ընկողով սորա հայերէն թարգմանու-
թիւնը սեպտ. 1879 թ. օգոստոսի 15
հրատարակուի, Արմենիան տպագ-
րութեամբ, մաքուր թղթի վրայ, և
մեծադիր և քառաձուռ իւրաքանչիւր
տետրը 2 պատկերով զարդարեալ։
Այն հրատարակութիւնը խոստ
հետաքրքրական է մասնագիտաց
օգտակար գործ մը ըլլալով, կը հը-
րաւորուի յարգող հասարակութիւնը
մէկ մէկ օրինակ ունենալու անկէ,
որով թարգմանչին աշխատութիւնն
ու խնամքն արդիւնաւորուին ալ
պատեալ մը կըլլայ։
Ա. տետրը հրատարակուած է
Թ. Վ. ՉՏԻՆՆԱՆ Կեդրոնատեղին է Ֆը-
րէկեան գրատունը, զին թերթին
1 շրջ. արծաթ։

ԱԶԳ.
ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ
ՀԱՄԱՐՈՑ
Ֆ. ԿՐԱՆՊԱՆՈՎ և ԸՆԿ.
ԵԼԻՔԱՆԵ ԳԱՐԱՐԵՐԻՄ ԹԻՆ 70
Ղալաթիա

Վիեննայի մէջ շինուած քն-
տիր տպարաններ կ'ծախուին թէ
մեծ քանակ և թէ հատուկ,
գոհացուցիչ գիններով։

ՆՈՐ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ
ՏԵՏԵՆՆ
ԺՈՁԷՑ ՊԱԼԱՍԱՄՈ
ԹԱՐԳԱՆԵՑ

Աղէտանգր Տեառն գաղղիացի
մեծանուն վիպասանին գրչէն երած
սոյն գործին ճիշդ այն է վերջին հա-
տորն ալ իզմրի Տեառնեան եղբարց
տպարանէն ի լոյս բնծայուելով Պօլսո
հասած է։ Այս գեղեցիկ վէպին մէջ
ուր Լուի Ժեյ-ի կեանքը, փարքն ու
վախճանը նկարագրուած են, հետ
զհետէ կ'երկայանան Վոլթէն եւ
Ռուսո՝ անցեալ դարուն այն երկու
մեծ մարդիկը, թագուծ գիտութիւն-
ներ կ'այտնաբերեն, Մասնաւոր օժեպ-
ները օտարին առջև կ'ընդունին։ Ա-
մեն կարգի և հասակի մարդ իւր
արած նիւթը հոն կ'գտնէ ևս։
Այլ ծախուի Լեյնի ճամբ Զինին
կերէր ճատտէսի թիւ 2 Ս. Վուկա-
նեան գրատունը և ուրիշ գրադա-
նաւաց քով։
Գին 2 ֆրանք 25 անթ.

ԿԻՅԼՈՄ ԹԵԼԼ
ՈՂԵՐԳՈՒԹ. Ի ՀԻՆԴ ԱՐԱՐՈ
Թարգմանեալ գաղղիներէն
Սիւյէլ Լ. Կե-լուպէն
ԱՆԴՈՄ
Քարտուղարաց զիւանին
Արտաք. գործոց պաշտօնատան
որ ի Բ. Դուռն
Շիւկեր գերմանացի հռչակաւոր
հեղինակին ընտիր գործերէն մին
եղով սոյն սղերգութիւնը մէկ նորոց
թղթագրամի կը վաճառուի Վ. Յ.
Մարգարեանի գրատունը Մէքսի-
քայլը թիւ 57 և ամեն գրադաճա-
նաց քով։

ՆՈՐ ԸՆԹԵՐՑԱՐԱՆ
ԹՕՐԻՆԵՑ Մ. ՄԱՄՈՒՐԵԱՆ
Կ'ծախուի Լեյնի-ճամբ Զինին-
կերէր ճատտէսի թիւ 2 Ս. Վու-
կանեան գրատունը և ուրիշ գրադա-
նաւաց քով։
Գին 1 ֆրանք

ՇԱՄԳ
ՄՈՒՀԱՐԷՊԷՍԻ ՀԻՔԵԱՅԷՍԻ
Հեղինակութիւն
ԱՍԹՊԱՆ ՊԵՏԻ
Վասմ. Վարդան Պէյի գրչէն
երած այն ընտիր պատմութիւնը՝ զոր
մինչև հիմա թերեւ մանկ.—Էֆընայր
լրագրոյն մէջ մաս առ մաս կը հը-
րատարակուի, այս անգամ կրկին
սրբագրութեամբ թերթ առ թերթ
հրատարակուի սկսած է մաքուր
տպագրութեամբ, և որուն ուրիշ և
րեւէ բաղկացիւ մէկ թերթը 5
դր. և տասը թերթերէ բաղկացեալ
մէկ մասը 50 դր. և երեք մասերէ
բաղկացեալ մէկ հատորը 50 դր. կը
ծախուի ողջ թղթագրամ։
մէկ հատորի համար մ'այն բա-
ժանորդ կրնայ ընդունուիլ կանխիկ
20 դր. վճարելով։
Բաժանորդագրութեան տեղն է
ու Պօլսո Սուլթան համար նշան էֆ
Պէրպէրեանի փողոցատունը, Բե-
րայ Թարա Պաշի Համուկամ ընկ-
զրտարան, Էսթրէ, Սարաճեանէ
չորրորդ Հաճի Կարապետ Առատու-
նա ի Բանկայթ։
Թերթ առ թերթ կամ մաս առ
մաս վերագրեալ տեղերէ՝ գատ՝ հե-
տեւեալ հոգիներ ալ կը ծախուին։
Պօլսո Լ. Վին Էօնիւ Սուրի Պօլսո
աղաքի խնամութիւն Բերայ Մեծ փողոց
ճապովաճառաց խանութները, Թարա
Պաշի ծխախոտաւոր Անգրէաս աղաքի
խանութը թէ՛ Պօլսոյ և թէ Ղալա-
թիոյ յարգաւարտագրատանց քով։
Տէր և հրատարակչի Միհրան Ս.
Գիթապէն։

Ղալաթիա ԲՇ. 12 Փետր.

ԸՆԴՀ. ՊԱՐՏ. ԱՐԺ.

Բաց	13 24
Գոց	13 21
Բարձր գին	13 24
Ցած գին	13 19
Թղթագրամ բաց	438 20
բարձր	442 20
ցած	438 20
ժամը 11	440 20
Փոխ. 63ի	Ֆր. 075 00
» 65ի	» 079 00
» 69ի	» 077 00
» 73ի	» 073 00
Գանձատուն	24 00
Սօսիէթէ Ժէնէրալ	4 22
Սօսիէթէ Օթման	3 00
Պանք սը Բոնաթ.	6 10
Գրէտի Ժէնէրալ	5 15
Թրամիէյ	1 85
Բուժ. երկաթուղի	47 50
ԸՆԹԵՐՑԱՐԱՆ ԴՐԱՄԱՐՈՑ	
(Ո.Տ. - Կ.Ք. 100 ու. 1 Կ.Ք. - 1)	
Անգլ. օսկի	109.05
Գաղղ.	87.13
Բօլ	89.22
Գարպոն արծաթ	16.20
» թղթագրամ	09 00
Գրքեր	51.10
Հինգնոց	24 00
Սէթալիք	24 20
Ճերմակ մէճիտ	07 25
Պլինձ	184.00

ՄԻՆԱՍԵԱՆԻՆ ՄԱՂԱԶԱՆ
ԳՏԵՈՒԱՄ
ՈՒ
ՓԱՆԱՍԷ

Կոչուած ցառի գեղը բոլորովին
բուսեղէններէ բաղադրուած ըլլալով
թէ՛ ներսէն և թէ՛ դուրսէն կը գոր-
ծածուի ու բաղադրուի ցառեր ու հի-
ւանդութիւններ շուտով կը բժշկէ,
ինչպէս որ վարը յիշուած է։
Ամեն տեսակ Գոլի, Բոտաճոյ-
սի, մէջքի կամ մէջքի տեսակ ցառեր
ու նաեւ Թանջը, Գոլթրա և այլ ա.
մասուն հիւանդութիւններ ունե-
ցողները այս գեղէն խմելու են հե-
տեւեալ կերպով։ Կէս գաւաթ ջուրի
մէջ, զիւր տպուրի մը զրգաւէն աւելի
շաքար, վրան լեցուր անուշի գրգալ
մը փանտէ աղէկ մը խառնէ ու
խմէ։
Կոկորդի հիւանդութեանց, և
Առեպի համար գեղը վերայիշեալ
կերպով պատրաստէ ու ժամը կամ
երկու ժամը հիշ մը մէկ կամ
երկու անուշի գրգալ այն բաղադ-
րութեան խմէ։ Գոլացալի, Բիւմա-
թիւմի, Ուրի ցառի, Սոսմաթի ու
տեսակ տեսակ կանակի ցառերու հա-
մար զուրսէն փանտէ քսելով աղէ-
մը շիւկու է։ Այլապէս ցառի համար
քիչ մը բաղադրակ փանտէ մէջ
թաթիկով ցառած ակապին վրայ
դնելու է։
Ամեն տեսի երրորդ ցառի մը հա-
մար գուրսէն փանտէ քսել հարկ
կըլլայ, եթէ քիչ մը ալ խմուի աւե-
լի շուտ բժշկուիլ կըլլայ։
Մարմնոց սղուած կամ ճմլու-
ած տեղերը բժշկելու համար վրան-
զը պատահածին պէս փանտէին
վրան աղէկ մը լեցնելու է։ Գոտա-
կով եւն. կարուած վերքերը բժշկե-
լու համար՝ արեւը չարած շուտով
մը վերքը կոպելու և զապին վրայէն
փանապէ լեցնելու է մինչև որ Լաւ մը

Թրջի փանտէն նաեւ արեւն շրջա-
նը նարագանէ ու բոլոր բնութիւն
կը գործանէ։
Այս գեղին օգտակարութեանը
վրայ երկարու էն զրկ աւելորդ կը
համարուի, գործածողները զայն
միշտ կը զովին, ուզողը կրնայ ան-
ձամբ փորձել. զինն ածան է։ Կը
ծախուի Միհրանեան և Բիւկերաց Ա.
միւրիկեան վաճառատունը որ ի Ղա-
լաթիա Կ. Պօլսոյ

ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ
ԵՐԱՌՏԱՐԱՆ ԿԵՏԱՐԱՆ
ԳՈՐԾ ՍՈՒԵՏՈՆԻՍՈՒ
Թարգմանեալ Ե. Մ. Ս.

Սոյն պատմութեան երկրորդ
և վերջին հատորն ալ իզմրի
Տեառնեան եղբարց տպարանէն
ի լոյս բնծայուելով, կ'ծախուի
Լեյնի-ճամբ Զինին կերէր ճատ-
տէսի թիւ 2 Ս. Վուկանեան
գրատունը, և ուրիշ գրադա-
նաւաց քով։ Գին 1 ֆրանք 25
անթ. թիւ 1.

ԱՐԱՆԼԻ
ՀԱՅԵՐԷՆ ԵՐԱՐԱՐՈՒԹԵԱՆ
ԳՐԵՑ
Դ. ՄԱՄՈՒՐԵԱՆ

Ա. հաւաստի գեղեցիկ մեթոտ մը
Մամուրեան էֆի աշխատատեղու-
թեամբ մուտ գտնելով մայրենի լեզ-
ուի ուսման մէջ, կ'աւանդորդէ ա-
շակերտները շարադիր լինելու, չըս-
պասելով որ անոնք քերականութեան
տաղտկալի շրջանէն անցնին։
Այս գրքովը Զ. Վուկանեան Տեառ-
նեան եղբարց տպարանէն ի լոյս բն-
ծայուելով կը ծախուի Լեյնի-ճամբ
Զինին կերէր ճատտէսի թիւ 2, Ս.
Վուկանեան գրատունը և ուրիշ գր-
ադատանաց քով։ Գին 50 անթ. թիւ 1.

ՆՈՐ ՕՐԱՅՈՑՅ
1879

ԹՈՒԱԿԱՆԻ ՔՐԻՍՏՈՍԻ
Կ'ծախուի զին 20 փարա մէճիտ

ԸՆԴԱՐՁԱԿ ՕՐԱՅՈՑՅ
ՊԱՏԿԵՐԱԶԱՐԴ
1879

ԹՈՒԱԿԱՆԻ ՔՐԻՍՏՈՍԻ
Գին 40 փարա մէճիտ

Տարբեր-Լեյն Զարգիւն
15 կենդանագիր պատկերներով
զարդարեալ այն ընդաճակ օրացոյցը
բաց ի բուն օրացոյցէն կ'պարունակէ
նաեւ վերջին Ռուսո—Տեառնեան
տեղագրին համառոտ պատմութիւնը,
առողջապահական ամենակարեւոր
գիտելիքներ, բարոյական սկզբունք,
նեւ, խայթման և այլադի գեղեր,
վաւերագիր ճճիկեր լեզու կերպեր։
Առանցիկ գատ ազգային նշանաւոր
բանաստեղծ Քամաւ Գաթիպայի
«Հայերու թուրք» վերնագրով մէկ
շաշխարհիկ ոտանաւորը։

Կ'ծախուի Զարգիւն վաճա-
ռատունը, Սուլթան Համաժ փողոց,
Ուրիշ Էֆէնտի խանի գիմաց, թիւ
13 և գրադատանաց քով։

ՏԵՐ ԵՆ ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ
ՊՕՂԱՍ ՔՐԻՍՏՈՍԻ
Ղալաթիա Բէրշէմպէ-Բա-
զար Պաքըր փողոց թիւ 12.